

ÖRVÉNYES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT
POLGÁRMESTERE
8242 ÖRVÉNYES Fenyves u. 1.
Tel.: 87/ 449 034
onkormanyzat@orvenyes.hu

Iktatószám: 3/228-1/2021.

Örvényes Község Önkormányzat 2020. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak átfogó értékelése

1. Bevezetés, jogszabályi háttér bemutatása

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése rendelkezik arról, hogy a települési önkormányzatnak a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31. napjáig – külön jogszabályban meghatározott tartalommal – átfogó értékelést készít. Az értékelést a Képviselő-testület általi megtárgyalását követően meg kell küldeni a Veszprém Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Gyámügyi és Igazságügyi Osztályának (a továbbiakban: Gyámhatóság). A Gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított 30 napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat felé. A javaslatot az önkormányzat 60 napon belül érdemben megvizsgálja, és az állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja a Gyámhatóságot.

Az átfogó értékelés tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Gyer.) 10. melléklete tartalmazza.

A Gyvt. alapján „14. § (1) A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

(2) A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

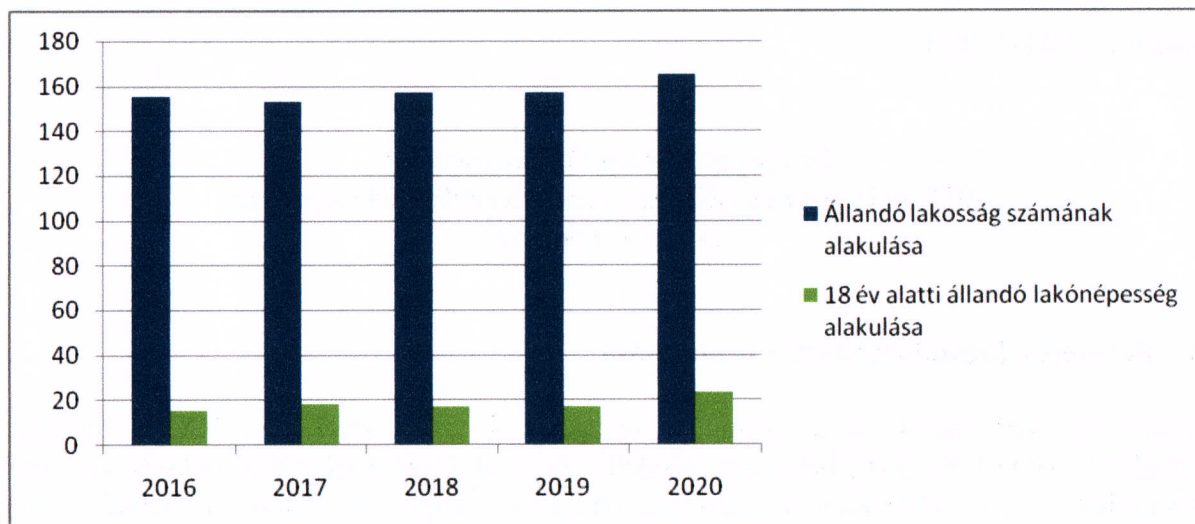
(3) A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.”

A Gyvt. 94. § (1) bekezdése alapján az „önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése.”

Jelen beszámolóból képet kapunk arról, hogy Örvényesen a 2020. évben milyen megtett intézkedések, támogatások, valamint ellátások nyújtására került sor a településen élő gyermekek védelmének érdekében.

2. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

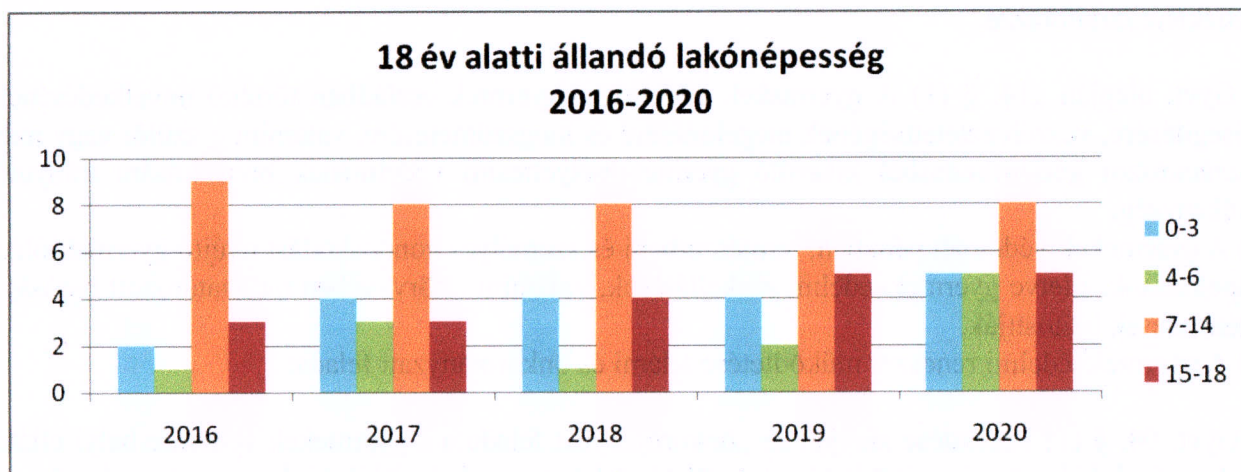
Örvényes állandó lakosainak száma 2020. december 31. napján 165 fő, ebből a 0-18 éves gyermekek száma 23 fő.

A fenti diagram mutatja a település elmúlt 5 éves demográfiai helyzetét, a 18 év alatti fiatalok és az állandó lakosság számának alakulását.

Látható, hogy a 2020. évben jelentősen megugrott a fiatalok száma az előző évekhez képest.

A 18 év alatti állandó lakos korcsoportonkénti megoszlása 2016-2020 közötti időszakban az alábbiak szerint alakult:

A fenti adatok jól mutatják, hogy a tavalyi évben megnőtt a születések száma a településen.

3. Az Önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

Örvényes Község Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) által a 2019. évben nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátásokat a Gyvt., a Gyer. és Örvényes Község Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális igazgatásról és a szociális, valamint gyermekvédelmi ellátások helyi szabályozásáról szóló 8/2017. (XI.13.) önkormányzati rendelete szabályozta.

3.1. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítottak száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre (a továbbiakban: RGYK) való jogosultságot a Gyvt. 19-20/B. §-ai, valamint a Gyer. 65-67/A. §-ai szabályozzák. A jogosultság feltétele, hogy a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege ne haladhatja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (a továbbiakban: nyugdíjminimum) 135 %-át (38.475 Ft), illetve egyes esetekben 145 %-át (41.325 Ft).

Az RGYK megállapítása nem jelent konkrét havi, rendszeres pénzbeli támogatást a családoknak. A kedvezményben részesülő gyermekek jogosulttá válnak:

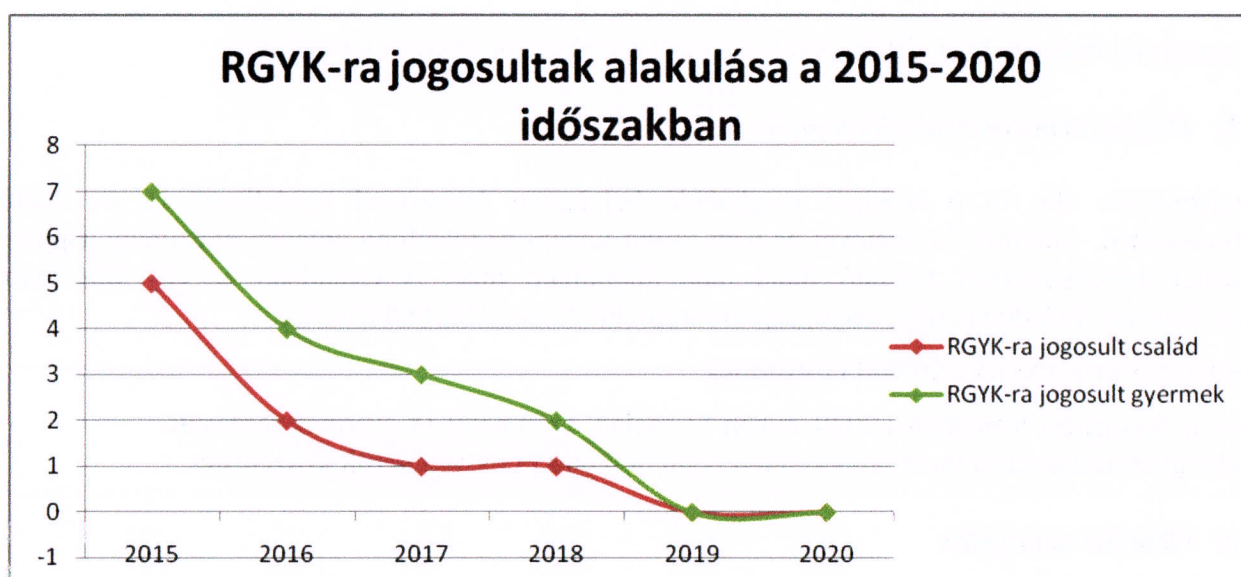
- a Gyvt-ben meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és szünidei gyermekétkeztetésnek
- Gyvt-ben meghatározott, évente kétszer pénzbeli támogatásnak,
- valamint a Gyvt-ben és más jogszabályokban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A c) pontban meghatározott egyéb kedvezményekről az RGYK-ra való jogosultságot megállapító határozat mellékletében található összefoglaló táblázatból informálódhatnak a jogosultak.

2020. december 31. napján nem volt RGYK-ra jogosult a településen.

A 2020. évben hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek nem volt a településen. Ilyen irányú kérelem nem érkezett be a Hivatalba.

Az RGYK-ra jogosultak alakulása a 2015-2020. időszakban:
(Adott év december 31-ei állapot)

Az RGYK-ra jogosult gyermekek száma a településen az elmúlt években folyamatosan csökkent. Ez többnyire annak köszönhető, hogy a szülőknek sikerült fix munkahelyet találniuk, illetve a gyermekek időközben felnőttek.

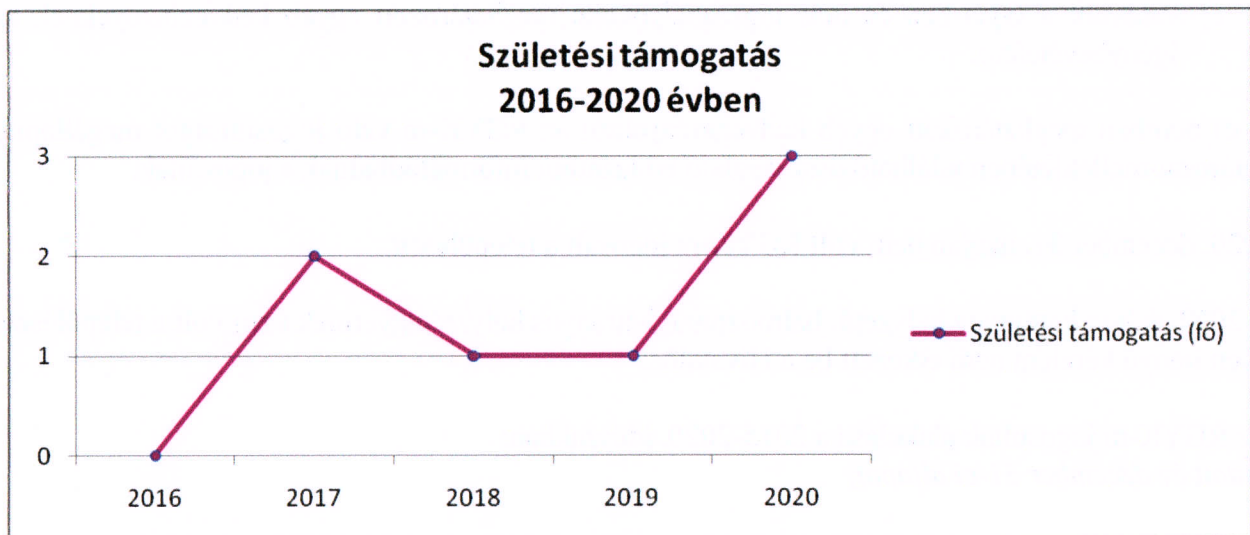
3.2. Egyéb, a Gyvt-ben nem szabályozott pénzübeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok

A gyermekeket nevelő családok részére, 2020. évben nyújtott önkormányzati támogatások:

a) Születési támogatás

A 2020. évben három gyermek született Örvényesen. Az Önkormányzat gyermekenként 50.000 Ft támogatást nyújtott a gyermek érkezésének kiadásainak enyhítésre.

A születési támogatás alakulása a 2016-2020 időszakban:

A diagram jól mutatja, hogy 2020. évben megnőtt a születések száma a településen.

b) Helyi gyermeknevelési támogatás

A településen élő, és 6 hónapot meghaladó bejelentett lakcímmel rendelkező 16 év alatti gyermekeknek, valamint 23. életévét be nem töltött közép- és felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató fiatal után állapítható meg. A családban az egy főre jutó jövedelem nem haladhatja meg a nyugdíjminimum 800 %-át (228.000Ft/fő/hó).

A támogatás éves mértéke 20.000 Ft/gyermek.

Ebben a támogatási formában a 2020. évben 11 család, azon belül 18 gyermek részesült. A helyi gyermeknevelési támogatás keretén belül 360.000 Ft összeg került kifizetésre.

c) Oktatási támogatás

A támogatás éves összege:

- ~ általános iskola 1-4. osztályos tanuló esetében 15.000 forint,
- ~ általános iskola 5-8. osztályos tanuló esetében 20.000 forint,

- ~ középfokú oktatási intézményben tanuló esetében 25.000 forint,
- ~ felsőfokú oktatási intézményben tanuló esetében 30.000 forint.

2020. évben összesen 9 család részére került megállapításra. Összesen 11 gyermek tanulmányainak kiadásaihoz nyújtott segítséget.

Az oktatási támogatás keretén belül 250.000 Ft összeg került kifizetésre.

3.3. A gyermekétkeztetés megoldásának módja, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

A gyermekétkeztetésre vonatkozó szabályozást a Gyvt. 21. § rögzíti.

A Gyvt-ben meghatározott intézményekben „természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve a szociális törvény hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére”.

Az *intézményi gyermekétkeztetés* szabályait a Gyvt. 21/A. § tartalmazza.

A (3) bekezdés rögzíti, hogy kik kötelesek a gyermekek intézményi étkeztetését biztosítani. Örvényes Község Önkormányzatra vonatkozóan ilyen jellegű feladatot nem ró a szabályozás, mert az önkormányzat nem rendelkezik általa fenntartott bölcsődével, mini bölcsődével, óvodával, továbbá a közigazgatási területén köznevelési fenntartó által fenntartott nem bentlakásos nevelési-oktatási intézmény.

Az *ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés* szabályait a Gyvt. 21/B. §-a rögzíti.

Itt fontos kiemelni azt, - ami örvényesi gyermekeket érint-, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek részére az általános iskola 8. osztályáig ingyenesen kell biztosítani az intézményi gyermekétkeztetést, az általános iskola 8. évfolyama felett pedig 50 %-os kedvezményt kell biztosítani.

Szünidei gyermekétkeztetést a Gyvt. 21/C. §-a szabályozza.

„21/C. § (1) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést

a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és

b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

(2) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben

a) a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,

b) az a) pont alá nem tartozó gyermekek számára

ba a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,

bb) az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon

köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.”

A településünk vonatkozásában a gyermekek az intézményes étkeztetést az általuk látogatott oktatási intézményekben vehetik/veszik igényben.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek a Gyvt. 21/B. §-a alapján jogosultak az ingyenes, vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés igénybevételére. Erről szóló tájékoztatást a családok a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot megállapító határozat mellékletében szereplő tájékoztatóban megkapják.

A helyi rendelet 34. § (4)-(5) bekezdésében további térítési díj kedvezményt állapít meg a 3 (+ 25 %) vagy több (+ 50 %) gyermekes családok részére.

Az étkeztetés keretén belüli további kedvezmény igénylésére a 2020. évben nem érkezett be kérelem.

A szünidei gyermekétkeztetését az Önkormányzat Szegvári Tibor egyéni vállalkozóval kötött szerződés keretén belül tudja biztosítani.

Továbbá, ha a gyermek az oktatási intézmény által szervezett nyári napköziben vesz részt, akkor az Önkormányzatnak az intézmény tovább számlázza az étkezés díjat (Gyvt. 21. § (2) bekezdés alapján).

A 2020. évben szünidei gyermekétkeztetésére nem érkezett be az Önkormányzatra igény.

4. Az Önkormányzat által biztosított személyes gondoskodás nyújtó ellátások bemutatása

A Gyvt. alapján a személyes gondoskodást nyújtó ellátások lehetnek a gyermekjóléti alapellátások és a gyermekvédelmi szakellátások.

A Gyvt. 38. § alapján

„(1) Az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

(1a) Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárásához, és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével annak leküzdéséhez.”

A gyermekjóléti alapellátások köréhez az alábbi szolgáltatások tartoznak:

- Gyermekes esélynövelő szolgáltatásai
 - ~ Biztos Kezdet Gyermekház
 - ~ Tanoda
- Gyermekjóléti Szolgáltatás
 - ~ Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
 - ~ Család- és Gyermekjóléti Központ
- Gyermekes napközbeni ellátása
 - ~ Bölcsöde: bölcsöde, mini bölcsöde, munkahelyi bölcsöde, családi bölcsöde
 - ~ Napközbeni gyermekfelügyelet
 - ~ Alternatív napközbeni ellátás
- Gyermekes átmeneti gondozása
 - ~ Befogadó szülők
 - ~ Helyettesítő szülők

- ~ Gyermek átmeneti otthona
- ~ Család átmeneti otthona

A Gyvt. 52. §-a alapján a gyermekvédelmi szakellátások keretén belül kell biztosítani az ideiglenes hatállyal elhelyezett, a nevelésbe vett gyermekotthont nyújtó ellátást, a fiatal felnőtt további utógondozását, valamint a szakellátást más okból igénylő gyermek teljes körű ellátását.

A szakellátások körébe az alábbi ellátások tartóznak:

- Otthont nyújtó ellátás
- Utógondozó ellátás
- Nevelőszülők
- Gyermekotthon
- Területi gyermekvédelmi szakellátás.

A települési önkormányzatok feladatait a Gyvt. 94. §-a tartalmazza. Az egyes ellátási formák biztosítását a Gyvt. a lakosságszámhoz, illetve gyermekszámhoz, valamint településformához (közös hivatal székhely, járasszékhely, megyeszékhely) köti. Amennyiben a települési önkormányzat nem köteles adott ellátási formát biztosítani, ahhoz való hozzájutást szervezi és közvetíti a lakosai számára.

A települési önkormányzatok a gyermekjóléti alapellátásokat társulás útján is biztosíthatják.

Örvényes Község Önkormányzatának a Gyvt. alapján biztosítani kell a településen a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatot – ezt lakosságszámtól függetlenül minden településen biztosítani kell. A közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti önkormányzat által működtetett gyermekjóléti szolgálat ellátási területe a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó települések lakosságára terjed ki.

4.1. Gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozás, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai)

A Gyvt. 39. §-a alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A fenti célok elérése érdekében a gyermekjóléti szolgáltatás feladatait a Gyvt. rögzíti.

Az Önkormányzat a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatot a Balatonfüredi Többcélú Társulással kötött társulási megállapodás keretein belül, a Balatonfüredi Szociális Alapszolgáltatási Központ (a továbbiakban: BSZAK) által biztosítja.

A család és gyermekjóléti szolgálat a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet) 9. § (1) bekezdés k) pontja alapján éves szakmai tanácskozást tart, minden év február 28. napjáig, melyre az (5) bekezdés szerinti személyeket meghívja.

A 2020. évre vonatkozó szakmai tanácskozás 2020. február 17. napján megtörtént, melyen bemutatásra került a Balatonfüredi Szociális és Alapszolgáltatási Központ Család- és Gyermekjóléti

Szolgáltatának 2020. évben Örvényes község tekintetében kifejtett szakmai tevékenységéről szóló beszámoló.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat (a továbbiakban: Szolgálat) szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatait Balatonfüreden és a teljes ellátási területén (19 település) összesen 8 fő családsegítő és 1 fő szociális asszisztens látja el. A gyermekjóléti szolgáltatás, mint alapfeladat Balatonfüred város, valamint az ellátott községek valamennyi gyermekkorú lakosára kiterjed.

Az alábbi szolgáltatásokkal áll a szülők, valamint a gyermekek rendelkezésre:

- ~ információnyújtás,
- ~ hivatalos ügyek intézésében való közreműködés,
- ~ életvezetési tanácsadás,
- ~ nevelési tanácsadás,
- ~ konfliktuskezelés,
- ~ közvetítés más szakmai szolgáltatásba,
- ~ szabadidős programok szervezése.

A Szolgálat 2020. évi gondozási tevékenysége Örvényesen:

- ~ Örvényes községben nem szerepelt a Szolgálat nyilvántartásában gondozott család.
- ~ A családsegítő a rendszeres ügyfélfogadások megtartásával, a szakemberekkel, illetve a jelzőrendszer tagjaival folyamatos kapcsolatot tartott.
- ~ Új gondozási eset nem keletkezett.
- ~ A Szolgálat felé nem érkezett jelzés, sem köznevelési intézmény, sem a lakosság részéről

Az észlelő és jelzőrendszer működtetése:

A Szolgálat egyik alapvető célkitűzése a jelzőrendszer hatékony működtetése, hiszen ez a veszélyeztetett gyermekek számára kellő időben biztosított segítségnyújtás egyik nélkülözhetetlen feltétele.

A 2020-es évben, a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat felé jelzés Örvényes község vonatkozásában, nem érkezett.

A Szolgálat szolgáltatási tevékenysége:

- A prevenció céljával életre hívott „Szivárvány” Klub keretein belül 19 foglalkozást, illetve rendezvényt szerveztek.
- A nyári szünidő időszakában (a fentiekén túl) egynapos kiránduláson is részt vehettek az ellátott gyermekek
- Gondoskodott a magánszemélyek, vállalkozók, egyházi és civil szervezetek által felajánlott anyagi és tárgyi eszközök rászorulókhöz történő eljuttatásáról.

Örvényes településen élő gyermek nem vett részt a fenti programokban.

A Szolgálat beszámolójában részletesen kifejtett tények, adatok alapján megállapítható, hogy a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint az észlelő- jelzőrendszer hatékony működtetéséhez szükséges alapvető feltételek az ellátási területéhez tartozó valamennyi település – így Örvényes is – tekintetében biztosítottak.

A Család- és Gyermekjóléti Központ (a továbbiakban: GYJK) tájékoztatója alapján megállapítható, hogy Örvényes község területén a 2020. évben hatósági intézkedés (védelembé vétel, nevelésbe vétel, ideiglenes hatállyal elhelyezett) nyomán gondozott kiskorú nem volt.

Továbbá válsághelyzetben lévő várandós anya gondozására és családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozására sem volt szükség a 2020. évben Örvényes község vonatkozásában.

4.2. *Gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok*

Az óvodai ellátás biztosítását az Önkormányzat a Balatonfüredi Közoktatási Intézményfenntartó Társulás keretén belül biztosítja, a balatonfüredi óvodákban.

Örvényes község vonatkozásában a kötelező felvételt biztosító iskola a Balatonfüredi Eötvös Lóránd Általános Iskola és a Radnóti Miklós Általános Iskola.

A speciális nevelést igénylő gyermekek esetében a Fekete István Általános Iskola áll rendelkezésre Balatonfüreden.

A fentiekől eltérően a szülők a tihanyi oktatási intézményeket, a Visszhang Óvodát, és a Bencés Apátság Illyés Gyula Általános és Alapfokú Művészeti Iskoláját, valamint a Balatonfüredi Református Általános Iskolát is választhatják gyermekeik számára.

Átmeneti gondozásba örvényesi gyermek a 2020. évben nem került.

5. *A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása*

A 2020. évben felügyeleti szerv által sem a gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzésre, sem gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésére nem került sor.

6. *Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírása alapján (milyen előírásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések*

A gyermekvédelmi ellátások jelen formában alkalmasak a felmerülő problémák, preventív jellegű feladatok megoldására. Súlyos helyzetek kezelésére a szakmai háttér biztosított, a jelzőrendszer működése jó, az egymás közötti kapcsolattartás szükség esetén napi szintű tud lenni.

Örvényes településen a gyermekek helyzete anyagi vonatkozásban viszonylag jónak mondható, a településen mélyszegénységben élő, éhező, nélkülöző család nincsen.

A gyermekekkel való kapcsolattartás, a velük való kommunikáció fontos feladata a felnőtt társadalomnak, különösen a szülőknek és a pedagógusoknak, akik napi kapcsolatban állnak a gyermekekkel. Fontos azonban az egész felnőtt társadalom odafigyelése, mert egy-egy apró jelből, jelzésből, ami felénk érkezik, tragédiák előzhetők meg.

A gyermekek érdekében nagyon fontos feladatunknak tartjuk a szabadidejük hasznos eltöltéséhez, a hagyományok megismeréséhez a megfelelő programok biztosítását. Ezzel nemcsak a szabadidejükre szeretnék programokat biztosítani, hanem ezeken a programokon kapcsolatot építhetnek a gyermekek, megismerhetik egymást, megtanulhatják elfogadni a másikat, alkalmazkodni a társaikhoz.

Ennek érdekében az Önkormányzat továbbra is fontos feladatának érzi, hogy egyre több gyermek és ifjúsági programot, előadást szervezzen.

7. *A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása*

7.1. A bűnmegelőzési program bemutatása

A 2015. évben a Képviselő-testület elfogadta a Balatonfüredi Rendőrkapitányság által elkészített Örvényes Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Koncepcióját 2015-2020. (a továbbiakban: Koncepció) közötti időszakra.

A település közbiztonsági állapota a helyi problémák összességéből tevődik össze, ezért kezelése és a bűncselekmények megelőzése is csak helyi összefogással lehetséges. A bűnözés mérséklése a lakosság és a rendőrség közös feladata.

A koncepció alapvető célja és szükségessége az, hogy a helyi lakosokat és azok érdekeit meg kell védeni a bűnözőktől, a közlekedési és együttélési szabályokat súlyosan sértőktől, ezért a közbiztonság fontosságából és az önkormányzás lényegéből fakadóan az Önkormányzatnak rendelkeznie kell bűnmegelőzési és közbiztonsági koncepcióval.

A bűnmegelőzés kiemelt célcsoportjai:

- ~ gyermekek, fiatakorúak és a fiatal felnőttek nemzedéke,
- ~ az időskorúak nemzedéke,
- ~ a hátrányos helyzetű társadalmi réteghez tartozók,
- ~ a halmozottan hátrányos helyzetben lévők.

A bűnözés okai és feltételei között mindenképpen beszélni kell az úgynevezett makro- és mikrokörnyezetről. A makro környezet alatt a szociális ellátottságot, az egészségügyi és közigazgatási fejlettséget, a műveltségi szintet, a munkanélküliség mértékét, az általános gazdasági helyzetet, lakáshelyzetet, létminimum szintje és annak közelében élők számát, stb. értjük.

A személyiség kialakulását is közvetlenül befolyásoló mikrokörnyezet – a család, az iskola, a munkahely, a baráti kapcsolatok, szórakozási lehetőségek és szokások - nagyban befolyásolják a bűnözés mértékét és minőségét.

A bűnözés nem csak kriminalisztikai kérdés, az ellene való küzdelem nem csak rendőrségi ügy, hanem egy bonyolult társadalmi probléma, melynek sok gyökere és vetülete van: népesedéspolitika, családtámogatási, nevelési-oktatási, foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi, szociálpolitikai-gyámügyi, stb.

A bűnözés megállítása valamennyi érdekelt közös ügye és feladata, legfőképp a lakosság érdeke, melyben meghatározó szereppel bír a rendőrség az igazságügyi szervekkel és az önkormányzat a civil szférával karöltve.

A bűnmegelőzési tevékenység eddigi jelentősebb alapjai, tapasztalatai:

A fentiekből is jól látszik, hogy a bűnmegelőzés szempontjából kiemelten kell kezelni a gyermekeket, fiatal felnőtteket, ezért fontos, hogy a tevékenységünk során központi helyen szerepeljen az ő védelmük.

A számukra szervezett programokat mindenképpen az oktatási intézményeken keresztül fontos megtartani, hogy a korosztály minden tagjához eljusson.

A 2001/2002. tanévben kezdődött el a Balatonfüredi Rendőrkapitányságon a *DADA* oktatói munka, melynek célja, hogy a gyermekek mindenkor felismerjék a veszélyhelyzeteket, meg tudják különböztetni a pozitív és a negatív befolyásolásokat. Ki tudják számítani döntéseiket, cselekedeteik következményét, eredményét. Képesek legyenek ellenállni még a kortársaiktól érkező csábításnak, kínálásnak is, konfliktushelyzeteiket úgy oldják meg, hogy abból kikerülve ne érezzék vesztesnek magukat. Mára a Kapitányság illetékességi területéhez tartozó valamennyi – 8 db – általános iskola tantervébe beépült.

2003/2004. tanévtől a *középiskolák (mind 3 db) első osztályosai számára* tart a Rendőrkapitányság munkatársa 3-4 előadást, melynek keretében a büntetőeljárás során a fiatakorúakra vonatkozó rendelkezésekről, az áldozattá válás lehetséges elkerülési módozatairól, a fiatakorúak korosztálya

által leggyakrabban elkövetett bűncselekmények fajtáiról, e cselekmények törvényi következményeiről, a kábítószer problémáról, a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények törvényi következményeiről szól.

A 2006/2007. tanévtől a Kapitanyság illetékességi területén található valamennyi középfokú oktatási intézmény kollégiumában elkezdődött az *ELLEN-SZER* középiskolás biztonságra nevelő program. A program azonban így csak a kollégistákhoz jutott el, ezért az iskolákkal egyeztetve a 2007/2008. tanévtől valamennyi középiskola 9. osztályában beépült a tananyagba.

Ez idáig csak a Balatonfüreden a Mesevilág Tagóvodába valósult meg az *Ovizsaru* program, melynek további óvodára való kiterjesztését szeretné elérni a Rendőrkapitanyság.

A Rendőrség a 2014/2015. tanévben indította el az *Együtt a szülőkkel a kábítószer megelőzéséért* elnevezésű drog prevenciós programját. A program minden általános- és középiskolás gyermek családja számára elérhető. A Rendőrkapitanyság szakembere szülői értekezleten, fogadóórán, telefonon vagy elektronikus levélben nyújt tájékoztatást a kábítószerrel kapcsolatos büntető igazságszolgáltatást érintő kérdésekben.

Már Tudok Biztonságosan Közlekedni elnevezésű, általános iskolás gyermekek számára kiírt közlekedésbiztonsági vetélkedősorozat 2006. évben indult újtára a helyi Rendőrkapitanyság kezdeményezéseként. Mára hagyománnyá válva, időt állóan szolgálja a közlekedésbiztonság és a baleset megelőzés gyakorlati megvalósítását.

Minden évben kiírásra kerül az óvodások részére az úgynevezett *Közlekedésbiztonság gyermekszemmel* elnevezésű rajzpályázat, melynek keretében a legjobb műveket a Rendőrkapitanyság értékes ajándékokkal díjazza, ezzel a gyermekek figyelmét a biztonságos közlekedésre ráirányítja.

Hagyománnyá váltak a nyári szünetben a városi napközis táborban és a Füred Kemping területén tartott *bűn- és baleset megelőzési bemutatók*, felhívva a figyelmet a nyár veszélyeire.

A Balatonfüredi Rendőrkapitanyság valamennyi szolgálati ága rendszeres munkakapcsolatban tevékenykedik a gyermekvédelmi rendszer valamennyi érintett intézményével.

A körzeti megbízottak havonta esetmegbeszélésen vesznek részt, az iskolarendőrök rendszeres kapcsolatot tartanak iskolájuk vezetőivel és az ifjúságvédelmi felelőssel, a Balatonfüredi Járási Közbiztonsági Egyeztető Fórum ülésein a témakörben érintett szervezetek képviselői rendszeres meghívottak.

Gyermek veszélyeztetettség észlelés esetén mind a bűnügyi, mind a rendészeti állomány a szükséges jelzéssel haladéktalanul értesíti az illetékes szervet a mielőbbi szükséges gyermekvédelmi intézkedések megtétele érdekében.

A gyermekkel kapcsolatos rendőrségi intézkedést igénylő jogsértések estén pedig az illetékes gyermekvédelmi szerv jelzéssel él a Balatonfüredi Rendőrkapitanyság irányában, a foganatosítandó hatósági intézkedést kezdeményezve.

A Konceptióban a prioritások között szerepel:

A gyermek és fiatalkori bűnözés csökkentése. Az említett korosztály célirányos preventív nevelésével a bűnözés utánpótlási bázisának csökkentése, a már „megtévedt,” gyermek helyes irányba terelése, az ehhez szükséges szakmai személyi és intézményi igény biztosítása alapvető törekvés.

A Rendőrkapitanyság, a szociális alapellátási központ munkatársa, a gyámhatóság az illetékes városi gyámhivatal, a védőnői hálózat és az iskolák vezetése közti hatékony együttműködést kell megvalósítani, mely záloga lehet a jelentkező problémák sikeres kezelésének. A prevenciós tevékenység során elsősorban a halmozottan hátrányos helyzetűekre, a veszélyeztetett gyermek- és fiatalokúakra, illetve a visszaesőkre kell koncentrálni.

A droghasználat és kábítószer-bűnözés kezelése, megelőzése érdekében a fokozott hatósági tevékenység mellett, széleskörű intézményi és társadalmi összefogás szükséges. A Balatonfüreden évek óta nem működő kábítószerügyi egyeztető fórumot (KEF) a Balatonfüredi Járási Közbiztonsági Egyeztető Fórum keretein belül munkacsoportként fel kell éleszteni és folyamatosan kell működtetni. Célja, hogy e szerveződés tömörítse a kábítószer-probléma területén tenni tudó intézményeket és civil szervezeteket, s koordinált cselekvés valósuljon meg. Fontos, hogy a programokat szakemberek vezessék, ne legyen jelentős átfedés, mert a fiataloknál ellentétes hatást válthat ki a probléma túlhajszolása.

A szórakozó helyek visszatérő ellenőrzéseit szorgalmazni kell, mely ellenőrzéseken keresztül befolyásolható az üzemeltetők normakövetése, különös tekintettel a fiatalok alkohollal és dohánytermékkel történő kiszolgálására, illegális szerek üzleten belül történő hozzáférhetővé tételére. A kábítószerekkel kapcsolatba hozható üzletek bezárásának törvény biztosította lehetőségével az Önkormányzatnak hatáskörét felhasználva élnie kell. Az egészséges magatartás propagálásában, e szemléletmód értékének közvetítésében a helyi egyházakat is lehetőség szerint be kell vonni.

A családon belüli erőszak megelőzése, megtörtént esetek megfelelő kezelése. Erőszakos családban felnövekvő gyermekben az erőszakra való hajlam átöröklődik. Kiemelten fontos a problémás családok segítése, mert ezzel az előző pontban megfogalmazott célokért is tudunk eredményesen beavatkozni.

A korai probléma feltárása elsődleges. A veszélyeztetett populáció – elsősorban a nők és a gyermekek – legyenek tisztában azzal, hogy sérelmükre elkövetett erőszakos cselekmények esetén kihez fordulhatnak. Növelni kell az áldozatok részéről a bejelentési aktivitást, tudatosítva, hogy e folyamatjellegű tevékenységen csak akkor lehet segíteni, ha szakemberekhez fordulnak, s ez nemcsak a hatósági beavatkozás lehet.

Az önkormányzat szociális ellátó rendszere, a háziorvosi szolgálat, a védőnők, a családsegítő szolgálat, a gyámhivatal, a bölcsődék, óvodák és az iskolák, a lakóközösségek, a szomszédok jelentősen befolyásolhatják az erőszakot elszenvedett racionális cselekvését, segítségkérését.

A témával kapcsolatos felvilágosító programokkal, információk szolgáltatásával kell fellépni, a problémával érintett fentiekben megnevezett szervezetek közös együttműködése által.

A Szociális Alapellátási Központ valamint a Gyámhivatal munkatársai, az általános és középiskolák ifjúságvédelmi felelősei, mint a problémával primer módon, korai stádiumban érintkező szervezetek hatékony munkájuk révén az ilyen jellegű esetek kiszűrését, és még kezdeti stádiumban való hatékony megoldását biztosítják, és biztosíthatják az elkövetkező időszakban is.

Az áldozattá válás megelőzése, áldozatsegítés, az áldozat kompenzációja. A leghatározottabb törekvéseink mellett is előfordulhat, hogy a település lakói közül áldozattá válnak. Segíteni kell az állami és civil áldozatvédelmi lehetőségek elérését, s koordinálni a veszélyekkel kapcsolatos korrekt és folyamatos tájékoztatást, mely munkában minden, a problémában érintett szervezet munkájának összehangolására kell törekednünk a jövőben. Minden lehetséges kommunikációs eszközt meg kell ragadni a veszélyeztetett populációk tájékoztatására. A fent már leírtaknak megfelelően hangsúlyt kell, hogy kapjon az idősek folyamatos tájékoztatása, segítése, szociális helyzetük figyelemmel kísérése. A fiatalok felkészítését iskolán belül kell megoldani. Fokozott, és megkülönböztetett figyelemmel kell kísérni a problémás, diszfunkciós családokat. E feladat végrehajtásában a gyámhivatalnak, a szociális alapellátási központnak, az egészségügyi, az oktatási intézményeknek, kell tevékeny együttműködést megvalósítani. Az áldozatok kompenzációjának érdekében propagálni kell az állami és Fehér Gyűrű Közhasznú Egyesület tevékenységét.

7.2. Gyermekkorú és fiatalkorú bűnelkövetők

A 2020. évben örvényesi illetékességű gyermek és fiatalkorú bűnelkövető nem volt.

8. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció, stb.)

Az Önkormányzat az alapellátás, szakellátás, drogprevenciós feladatait a fent leírt módon látja el. A szabadidős programokat a gyermekek számára a Faluház épületében szervezi a kulturális munkatárs és a könyvtáros közreműködésével.

Az Örvényes Jövőjéért Közalapítvány céljai között szerepel a falu közbiztonságának elősegítése és a gyermek és ifjúsági feladatokról való gondoskodás. A céljainak teljesítése érdekében aktívan részt vesz a településen tartandó ifjúsági és gyermek programok szervezésében, lebonyolításában.

9. Összegzés

Az Önkormányzatnak napra kész munkakapcsolata van a családgondozóval, védőnővel, háziorvossal. Jó kapcsolatot ápol az oktatási és nevelési intézményekkel, ahol a gyermekek a mindennapjaikat töltik.

A jelzőrendszer tagjaival az együttműködés jó. A kölcsönös segítő szándék, a napra kész kapcsolat, információnyújtás a jellemző. A településen lévő esetek számából látszik, hogy rendszeres megbeszélésekre nincs szükség.

A leírtak alapján megállapítható, hogy Önkormányzatunk 2020. évben az ellátások vonatkozásában eleget tett a jogszabályokban megfogalmazott kötelezettségeinek.

Továbbra is fontos a rászoruló családok rendszeres támogatása, valamint az időszakos többlet kiadásokkal járó események kapcsán a segítségnyújtás. A Képviselő-testület a helyi rendelet megalkotása során igyekezett ezeket a lehetőségeihez mérten figyelembe venni.

Örvényes, 2021. május 10.

Huszár Zoltán
polgármester

